

Rockwool Fondens Forskningsenhed

Notat

**Forældres og det offentliges udgifter på børn
1995-2005**

Af

Jens Bonke

Oktober 2009

Formål

Formålet med notatet er at belyse udviklingen i forældres udgifter på deres børn og sammenligne disse med tilsvarende offentlige udgifter i perioden 1995-2005. Udgangspunktet er beregninger af forældres udgifter på deres børn i bogen Forældres brug af tid og penge på deres børn (Bonke, 2009a), der alle refererer til året 2002. Det viste sig her, at for udgifterne på børn ekskl. udgifter til mad i en familie med to børn beløb sig til mellem 25.000 og 38.000 kr. afhængig af alderen på yngste barn. Selvom opgørelsen af disse udgifter ikke helt svarer til opgørelsen i dette notat, er forskellen i beløbene forholdsvis beskedne.

Data og beregninger

Beregningerne i notatet indeholder oplysninger om forældres udgifter til spil, legetøj, sko, tøj og institutionsudgifter, tillige med oplysninger om indirekte offentlige tilskud til børneinstitutioner og til børnefamilieydelse og børnetilskud. Udgifterne refererer til de årlige gennemsnitlige udgifter i årene 1994/95/96, 1997/98/99, 2000/01/02 og 2004/05/06, hvilket i tabellerne og figurerne for kortheds skyld omtales som udgifter i 1995, 1998, 2001 og 2005. Der anvendes 2005-priser, således at ændringer i udgifterne alene refererer til ændrede mængder/forbrug.

For at beregne udviklingen i de forskellige udgifter er foretaget en OLS-regression, hvor trenden er anvendt som udtryk for stigningstakten, som både er angivet i kr. og i pct.

Oplysningerne er baserede på beregninger foretaget på data fra Danmarks Statistiks forbrugsundersøgelser, idet der er gennemført en vægtning for at sikre, at udgifterne er repræsentative for forældre med hjemmeboende børn under 18 år. Der anvendes også oplysninger fra diverse udgifter af Statistiske Efterretninger vedr. de offentlige tilskud til familier i perioden 1995-2005.

Resultater

Resultaterne af beregningerne af forældres og det offentliges udgifter på børn er nedenfor angivet i form af figurer og tabeller. Her skal kort omtales nogle af resultaterne.

Det viser sig, at den gennemsnitlige børnefamilies udgifter årligt er steget med ca. 2 %, og at denne stigning først og fremmest kan tilskrives større udgifter til førskolebørn (2,9 %), mens stigningen i familier med skolebørn i alderen 6-11 år har været væsentlig mindre (1,2 %) og udgifterne i familier med ældre skolebørn er faldet (-0,8 %).

Den største stigning i forældres udgifter på deres børn vedrører institutioner mv. Disse udgifter er således steget med 2,7 % årligt, mens udgifter til spil, legetøj mv. er steget 1,5 % og udgifter til børnetøj og -sko er steget med 1 % årligt.

Sammenlignet med stigningen i forældres udgifter på deres børn er de tilsvarende offentlige udgifter steget endnu mere. Mens forældres udgifter til institutioner mv. er steget med nævnte 2,7 % årligt, er det offentliges tilsvarende udgifter steget med 5,3 % årligt. I 2005 udgjorde forældrenes udgifter ca. 16.000 kr. mod offentlige udgifter på ca. 53.000 kr. eller omkring 3,5 gange mere end forældrenes.

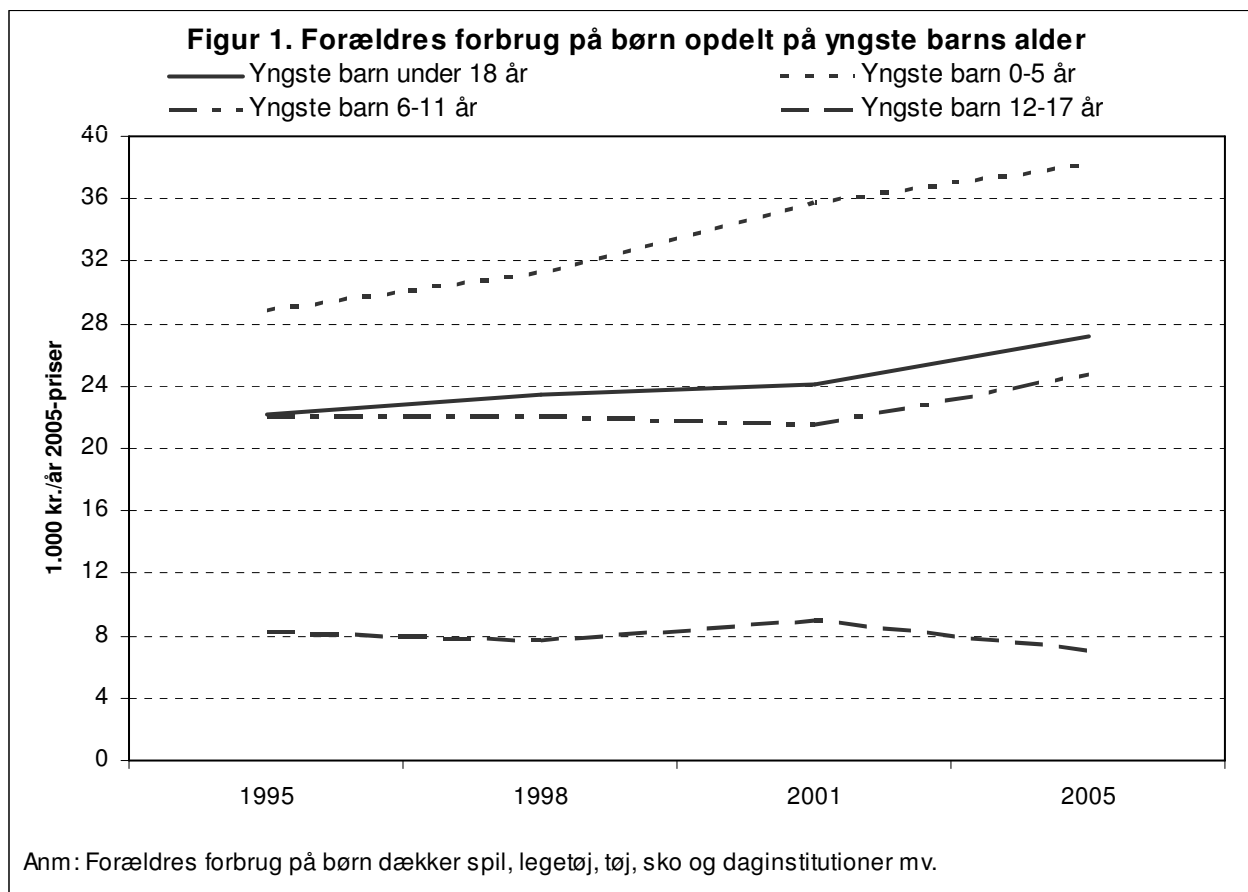
Det fremgår også af notatet, at børnefamilieydelsen (børnechecken) og børnetilskuddet er steget med 3,7 % årligt, og at disse udgifter udgør knap 23.000 kr. årligt for en familie med hjemmeboende børn under 18 år. Sammenholdt med forældres udgifter til børneinstitutioner mv. betyder det, at børnefamilieydelsen og børnetilskuddet mere end dækker disse udgifter, idet der er 6.500 kr. tilbage, når institutionsudgifterne er betalte. Dette beløb er steget fra godt 3.000 kr. i 1995 til nævnte 6.500 kr. i 2005 eller med 6,5 % årligt i faste priser.

Det skal bemærkes, at der alene er tale om gennemsnitsoplysninger for danske familier med hjemmeboende børn under 18 år. En nærmere belysning af, hvordan det er gået børn i familier med forskellige indkomster i løbet af de seneste 10-15 år, findes i Bonke (2009b).

Endelig viser notatet, at de samlede offentlige udgifter til børneinstitutioner minus forældrebetaling var på 24 mia. kr. i 2005, og at børnefamilieydelsen og børnetilskud beløb sig til 15 mia. kr.

Figurer og tabeller

(se nedenfor)

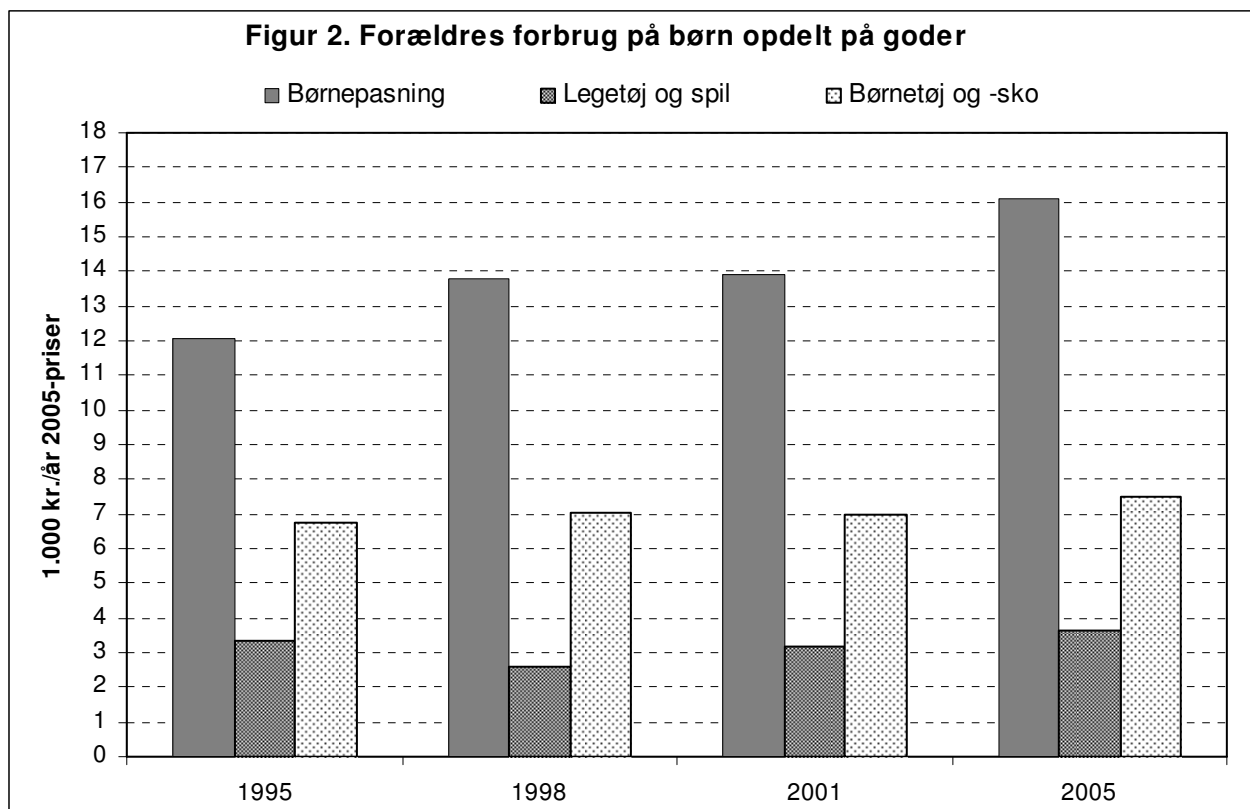
Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed

Tabel 1. Forældres forbrug på børn opdelt på yngste barns alder. 2005-priser

N: 3516 familier	1995 1998 2001 2005				Årlig stigning 1995-2005 ¹	
	Kr./år				Kr./år	Procent
Yngste barn under 18 år	22.141	23.402	24.042	27.215	490***	2,0
Yngste barn 0-5 år	28.818	31.316	35.719	38.156	972***	2,9
Yngste barn 6-11 år	22.099	22.066	21.478	24.788	268***	1,2
Yngste barn 12-17 år	8.226	7.648	8.926	7.080	-65***	-0,8

¹Trend i OLS-regression *,**,*** signifikant forskellig fra 0 på 0,05, 0,01 og 0,001-niveau

Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed

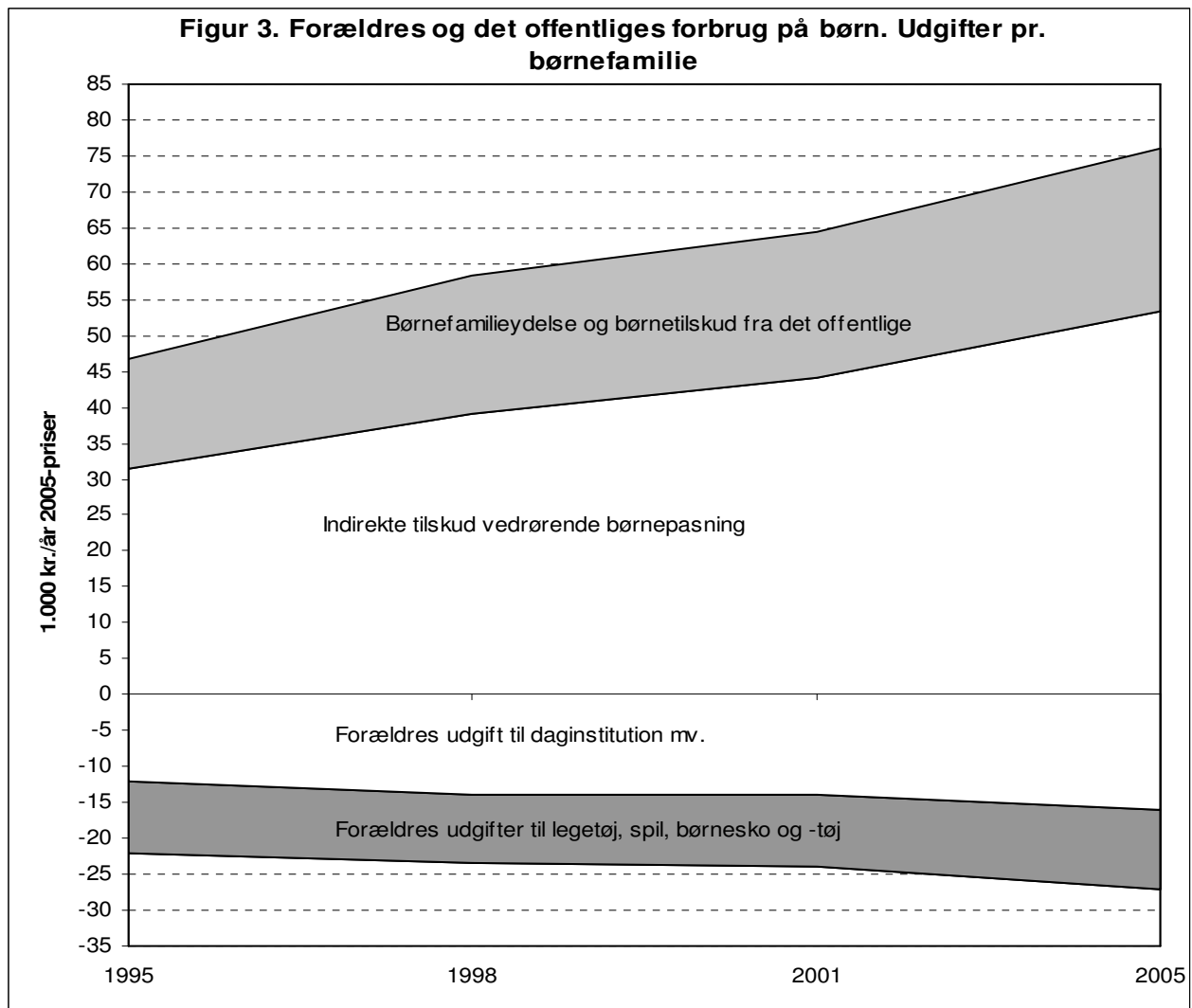
Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed

Tabel 2. Forældres udgifter på deres børn opdelt på goder. 2005-priser

N: 3516 familier	1995 1998 2001 2005				Årlig stigning 1995-2005 ¹	
	Kr./år				Kr./år	Procent
Børnepasning	12.087	13.773	13.885	16.102	374***	2,7
Legetøj	3.328	2.599	3.172	3.636	48***	1,5
Børnetøj og -sko	6.726	7.029	6.985	7.477	68***	1,0

¹Trend i OLS-regression   *, **, *** signifikant forskellig fra 0 på 0,05, 0,01 og 0,001-niveau

Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed

Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed

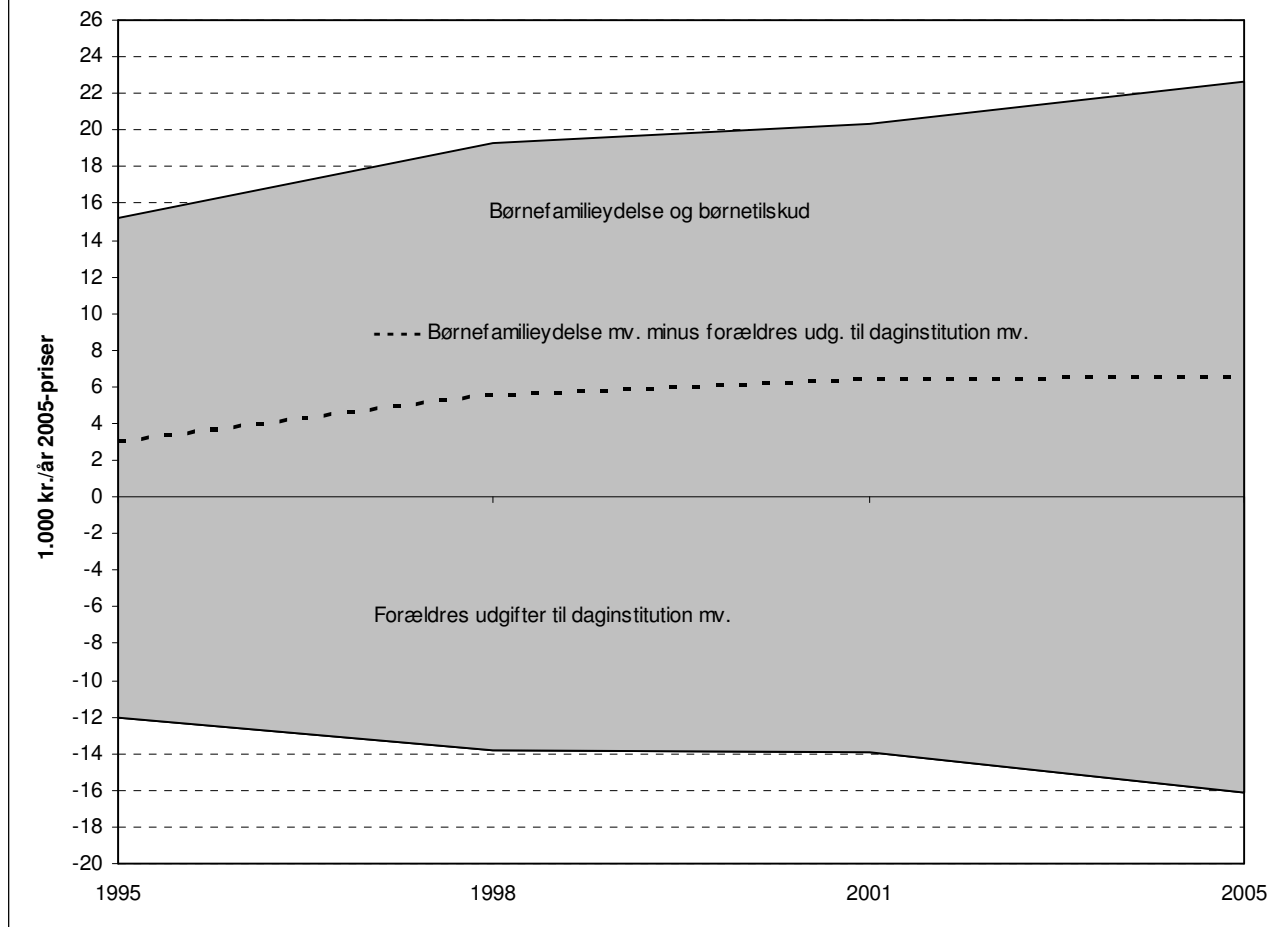
Tabel 3. Forældres og det offentlige forbrug på børn. Udgifter pr. børnefamilie. 2005-priser

N: 3516 familier		1995	1998	2001	2005	Årlig stigning 1995-2005 ¹	
		Kr./år				Kr./år	Procent
Forældre	Daginstitution mv.	12.087	13.773	13.885	16.102	374***	2,7
	Legetøj, spil, sko og tøj	10.054	9.628	10.157	11.113	116	1,1
Offentlige	Tilskud til børnepasning	31.467	39.039	43.998	53.428	2.152***	5,3
	Børnefamilieydelse og børnetilskud	15.162	19.309	20.312	22.653	707***	3,7

¹Trend i OLS-regression   *,**,*** signifikant forskellig fra 0 på 0,05, 0,01 og 0,001-niveau

Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed

Figur 4. Forældres udgifter til daginstitutioner og børnefamilieydelse og børnetilskud fra det offentlige

Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed

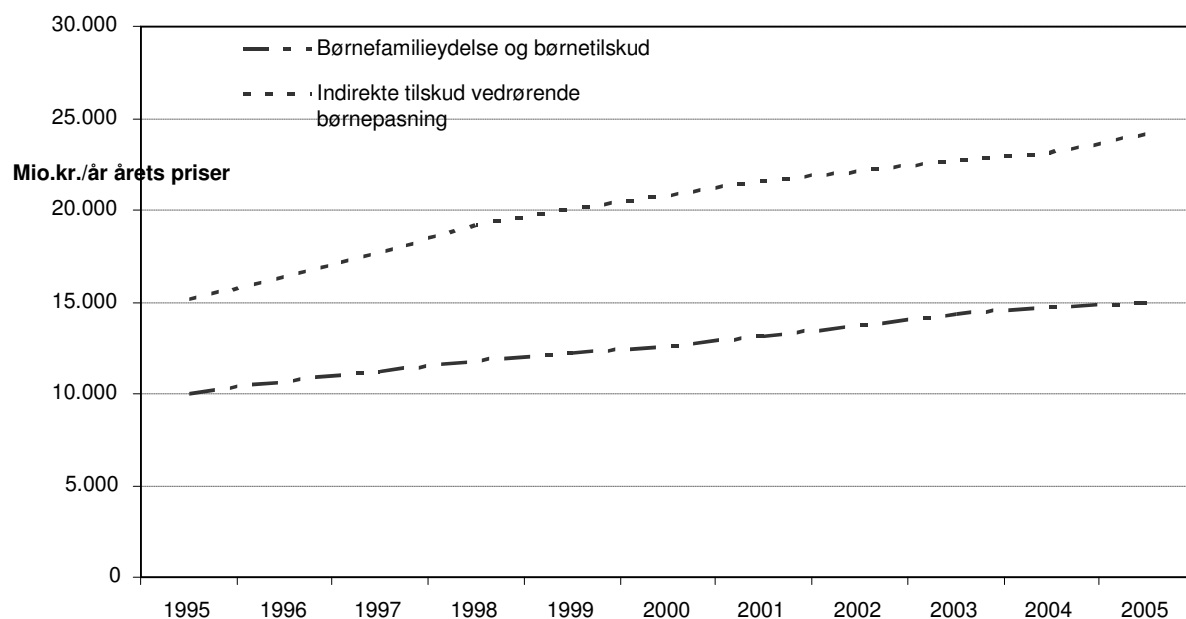
Table 4. Forældres udgifter til daginstitutioner og børnefamilieydelse og børnetilskud fra det offentlige. 2005-priser.

N: 3516 familier		1995	1998	2001	2005	Årlig stigning 1995-2005 ¹	
		Kr./år				Kr./år	Procent
Forældre	Daginstitution mv.	12.086	13.773	13.885	16.102	374***	2,7
Offentlige	Børnefamilieydelse og børnetilskud	15.162	19.309	20.312	22.653	707***	3,7
	Børnefamilieydelse og børnetilskud minus forældres udgifter til daginstitution mv.	3.075	5.536	6.427	6.551	334***	6,5

¹Trend i OLS-regression * , ** , *** signifikant forskellig fra 0 på 0,05, 0,01 og 0,001-niveau

Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed

Figur 5. Det offentlige tilskud til familier

Kilde: Danmarks Statistik. Statistiske Efterretninger: Sociale forhold, sundhed og retsvæsen. Nr. 2001:20, 2003:15 og 2008:16 Tabel 9.

Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed

Tabel 5. Det offentlige tilskud til familier

Mio.kr. løbende priser	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Børnefamilieydelse og børnetilskud	9985,6	10719,4	11162,2	11780,4	12233,9	12594,4
Indirekte tilskud vedrørende børnepasning	15101,7	16406,5	17678,3	19175,4	20147,3	20813,2
(fortsat)	2001	2002	2003	2004	2005	
Børnefamilieydelse og børnetilskud	13130,1	13732,6	14332,2	14716,9	14990,2	
Indirekte tilskud vedrørende børnepasning	21650,6	22137,2	22774,9	23120,3	24170,1	

Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed

Referencer

Bonke, J. (2009a). *Forældres brug af tid og penge på deres børn*. Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag.

Bonke, J. (2009b). Child well-being during a period with welfare reform - did children in poor families gain? *National Økonomisk Tidsskrift* (under publicering).

Danmarks Statistik. Statistiske Efterretninger: *Sociale forhold, sundhed og retsvæsen*. Nr. 2001:20, 2003:15, 2008:16.